

J.nr. SN 2001-0012/SKO-
0004
Ref. ELA

**Tilladelse til større råstofgravninger, herunder fastsættelse af
erstatningsskov**

Den 8. juli 2002
Revideret august 2007

Dispensation eller ophævelse

Ifølge vejledningen, jf. notaterne til § 9 og § 10 skal der

- 1) **gives dispensation**, hvor der er tale om et mindre byggeri mv., der fremstår som en integreret del af fredskoven, og hvor man ønsker at have kontrol med udvidelser eller udvidet brug af byggeriet/anlægget, og
- 2) **fredskovspligten skal ophæves**, hvor der er tale om meget langvarige projekter, fx et råstofvindingsprojekt, eller hvor det er tvivlsomt, om der efter projektets gennemførelse kan genetableres skov på arealerne, som kan opfylde skovlovens krav.

Fremover skal der også gives dispensation i situation 2), hvis der er tale om en ren fredskovsejendom, som ikke samtidig er landbrugspligtig. Det skyldes, at arealet ellers bliver frijord. Når gravningen er afsluttet, kan det vise sig at arealet er uegnet til skovdrift - også når man tager skovlovens brede formål i betragtning - og at det ikke giver mening at administrere det efter skovlovens bestemmelser. I så fald må man på det tidspunkt afgøre, om fredskovspligten evt. bør ophæves, og ud fra hvilke regler arealet fremover bør administreres.

Hvis indvindingsområdet udgør en enklave i skoven, gælder principielt det samme som hvis arealet bliver frijord. Fredskovspligten bør bevares indtil gravningen er afsluttet, hvorefter der kan tages stilling til om fredskovspligten samlet set bør bevares.

Udmåling af erstatningsskov

Der skal udmåles samme størrelse erstatningsskov, hvad enten en tilladelsen gives som dispensation eller som ophævelse af fredskovspligten.

Det skønnes dog rimeligt ved arealmæssigt meget store projekter, hvor det berørte areal forventes genetableret med fredskov, at tage hensyn hertil ved udmålingen af erstatningsskov. Fastsættelse af erstatningsskov på sådanne arealer skal derfor ske på følgende måde:

Grundlaget for beregningen af erstatningsskov, skal ske under hensyntagen til de skader der kan forudses på den tilbageværende bevoksning som følge af gravningen. Beregningsgrundlaget kan altså godt være større end det areal, der afgraves.

Principiel fastsættelse af erstatningsarealets størrelse. Her anvendes vejledningens retningslinier.

Vurdering af i hvilket omfang det retablerede areal vil kunne tilplantes med skov, der med tiden kan blive skov af højstammede træer.

Korrektion af den principielle fastsættelse af arealets størrelse til et mindre erstatningsareal under hensyn til, at det afgravede areal senere kan forventes retableret med højstammede træer.

Eksempel 1:

- Vi har en ren fredskovsejendom på 50 ha.
- Der ønskes gravet på 25 ha, hvorved der afskæres 3 hjørner af skoven, som herefter kommer til at ligge med en indbyrdes afstand på nogle hundrede meter.
- Arealet er i regionplanen udlagt til indvindingsområde.
- Under hensyn til at arealet vil blive frijord, hvis fredskovspligten ophæves, gives dispensation til terrænændring efter skovlovens § 12, jf. § 10.

Grundlag for beregning af erstatningsskov: Et hjørne på ca. 2 ha forventes at blive så udsat, at bevoksningen vil gå til. Randene langs de øvrige tilbageværende skovstykker forventes også at blive sårbare. Beregningsgrundlaget sættes derfor til 30 ha.

Principiel fastsættelse af erstatningsskov: Skoven er blandet løvskov med bynær placering. Ifølge vejledningens retningslinier skal der kræves 200% erstatningsskov, dvs. 60 ha.

Vurdering af retablering med skov: Der bliver tale om en overfladisk gravning, der ikke vil efterlade skrænter i videre omfang eller søer på arealet. Arealet forventes retableret med skov, og med det der kendes til jordbundsforholdene på stedet må det forventes, at ca. 20 ha af det

afgravede areal vil kunne retableres med skov af god kvalitet, mens resten af arealerne kommer til at ligge hen som åbne naturarealer, evt. naturlig tilgroning. 3

Korrektion af erstatningsskovberegning: De 20 ha modregnes i erstatningsberegningen, så det samlede erstatningsskovskrav bliver på 60 ha minus 20 ha = 40 ha.

Skovloven fra 2004 åbner mulighed for, at op til 10 pct. af et fredskovspligtigt areal uden tilladelse kan bestå af åbne naturarealer. Der kan derfor i dette eksempel modregnes yderligere 2 ha i erstatningsberegningen, uanset at disse 2 ha ikke kan retableres med skov af god kvalitet. Det forudsættes i givet fald at de 2 ha udlægges som åbne naturarealer.

Fredskovsplikten på arealet bevares og de åbne naturarealer udgør en naturlig del af skoven.

Eksempel 2:

- Vi har en landbrugsejendom på 100 ha med 60 ha fredskov.
- Der ønskes gravet på 20 ha af fredskovsarealet, der ligger som en enklave i skoven.
- Arealet er i regionplanen udlagt til indvindingsområde.
- Under hensyn til, at arealet ligger som en enklave i skoven, gives dispensation til terrændring efter skovlovens § 12, jf. § 10.

Grundlag for beregning af erstatningsskov: Den skov der står langs randene af udgravningen forventes også at blive udsat. Beregningsgrundlaget sættes derfor til 25 ha.

Principiel fastsættelse af erstatningsskov: Skoven er blandet løvskov med bynær placering. Ifølge vejledningens retningslinier skal der kræves 200% erstatningsskov, dvs. 50 ha.

Vurdering af retablering med skov: Gravningen vil efterlade et "månelandskab" af skrænter huller og søer og i efterbehandlingsplanen er der åbnet mulighed for forskellige rekreative aktiviteter, bl.a. en mini gokart bane og en større sø med put and take fiske. Nogle skrænter skal blive stående med henblik på geologisk formidling. Beplantningen af arealet bliver en blanding af buske og træer, der skal binde arealet sammen til et landskabsmæssigt hele sammen med den omkringliggende skov. Der vil skønsomt blive etableret 5 ha med højstammede træer.

Korrektion af erstatningsskovberegning: Det skov der etableres på arealet har karakter af små lunde og arrondering af den tilbageværende skov, og giver ikke grundlag for en egentlig skovdrift. Der bør derfor ikke modregnes i den oprindelige erstatningsberegning. Der skal stilles krav om 50 ha erstatningsskov.

Fredskovsplikten på arealet bevares, men når gravningen er færdig og arealet er retableret efter planen, må arealet betegnes som uegnet til skovdrift. Selv om skovloven principielt lukker op for flersidighed i anvendelsen, herunder rekreative hensyn, synes det ikke hensigtsmæssigt at administrere gokartbane, put and take fiskeri og geologisk formidling efter skovlovens regler. Det må herefter aftales mellem de arealadministrerende myndigheder, hvad der skal ske med arealet, når/hvis fredskovsplikten ophæves.